

לעילוי נשמת הרב ירחמיאל גרשון בן הרב צבי יהודה אדלשטיין זצ"ל

צאת השבת	כניסת השבת	
18:20	17:03	ירושלים
18:21	17:24	תל אביב
18:20	17:24	חיפה
18:21	17:27	באר שבע

בפרשה זו מתועד לימוד משה את העם כל מה שצווה על ידי ה', כמבואר בפרשת תרומה: שמירת שבת, קריאה לבני ישראל לתרום את הנצרך למלאכת המשכן ובגדי הכהונה, מינוי האחראים על המלאכה, עשיית המשכן וכליו והקמת החצר סביב.

בפרשה זו מצווה אחת: איסור חילול שבת ועונש מוות לעובר.

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם". משה מודיע לישראל את אשר צווה על ידי ה', ופותח באיסור חילול שבת ועונש העובר על כך.¹

הוא קורא לכל נדיב לב לתרום את הנצרך למלאכת המשכן: זהב, כסף, נחושת, בדי צמר, עורות, שמן, בשמים ואבנים יקרות - הללו ישמשו לעשיית המשכן, כליו, שמן המשחה, קטורת הסמים, "בגדי השרד"² ובגדי הכהנים. בני ישראל יוצאים מלפני משה ומביאים את כל הנצרך. התורה מציינת את הנשים: "אשר נשא לבן אותנה בחכמה טו את העיזים"³, ואת הבאת אבני החושן והאפוד על ידי הנשיאים⁴.

משה מודיע להם על בחירת ה' בבצלאל כאחראי על מלאכת בניית המשכן, על כי מילא אותו: "רוח אלוקים בחכמה בתבונה ובכל מלאכה", ועל בחירת אהליאב בן אחיסמך לעבוד לצידו. משה קורא לבצלאל ואהליאב: "ואל כל איש חכם לב" אשר התנדבו למלאכת הקמת המשכן⁵ והם מתחילים לרכז את התרומות. הם מעדכנים את משה כי יש די, ומשה מודיע לעם להפסיק להביא תרומות. הם מכינים את היריעות לגג המשכן ואת כיסויי העורות. את קרשי המשכן, את האדנים ואת הבריחים המחברים בין הקרשים, ומצפים את הקרשים והבריחים בזהב. הם מכינים את פרוכת קודש הקודשים, ואת העמודים שעליהם תלויה באמצעות ווי זהב; ואת המסך העומד בפתח האוהל, תלוי על חמישה עמודים הנתונים באדני נחושת.

בצלאל עושה את הארון ועליו הכרובים, את שולחן לחם הפנים עם כליו, את המנורה, את מזבח הקטורת, את שמן המשחה וקטורת הסמים, את מזבח העולה העשוי נחושת ואת כל כליו, את כיור הנחושת העשוי מ"מראות הצובאות"⁶, את עמודי החצר המונחים באדני נחושת ובהם ווי כסף עליהם נתלו "קלעי החצר" העשויים פשתן, את מסך פתח שער החצר העשוי צמר, ואת עמודי שער החצר.

חידות לפרשת ויקהל

1. מדוע הקדים הקב"ה את הצייווי על שמירת השבת לפני מלאכת המשכן? (לה, ב)
2. למי היו בגדים ואינם בני אדם? (לה, יט)
3. מדוע הביאו הנשיאים את תרומתם לפני שאר העם? (שם, כז)
4. מה הקשר בין שיעבוד המצרים לפרשת ויקהל? (לה, ח)

לקבלת העלון כתבו לי yaakovkatz1989@gmail.com

להצטרפות לקבוצת הוואטסאפ שלחו הודעה
0532547332
או לחצו כאן

¹ הקדמת אזהרת שבת למלאכת המשכן באה ללמדנו שבניין המשכן אינו דוחה שבת (רש"י לה, ב), ומכאן למדו אלו מלאכות אסורות בשבת - כל פעולה שנצרכה ביצירת המשכן מוגדרת כמלאכה אסורה בשבת.
² כיסויי הכלים בעת המסעות (רש"י שם, יט)
³ רש"י (שם, כה) מבאר על פי הגמ' בשבת (צט) שהייתה זו אמנות מיוחדת בה טוו את הצמר בעודו מחובר לעיזים.
⁴ רש"י מביא שהייתה מעט ביקורת כלפי הנשיאים שלא מיהרו לתת תרומה למשכן, באומרים שיביאו מה שחסר. למעשה היה יותר ממה שצריך, וכמעט שלא זכו ליטול חלק במעשה המשכן. הצטערו הנשיאים על כך, והתפללו לה' שנענה לתפילתם וזימן להם אבנים יקרות הנצרכות לבגדי הכהן הגדול. **מכאן ניתן ללמוד שלא לדחות אפשרות לעשות מצווה או פעולה טובה אחרת, כי ייתכן ונחמיץ הזדמנויות.**
⁵ מדובר באנשים שלא בהכרח היו בעלי ידע מקצועי, רק האמינו שביכולתם לסייע ובואו והתנדבו לעשות ככל שיצוו (רמב"ן שם, כא) **מכאן ניתן ללמוד שבידנו לפעול הרבה מעבר למה שאנו חושבים, רק צריך להאמין בעצמנו.**
⁶ המראות בהן היו בנות ישראל במצרים מתקשטות בכדי לשדל את בעליהן להיות עימן, ובכך הביאו להמשכיות העם חרף הקשיים שסבבו אותם (רש"י לה, ח).